

o jehož povaze jsme konec konců vždy dopředu a neustále zajištěně a bezpečně dohodnuti, nám čínské myšlení skýtá prostotu nároku neustále a tj. vytrvale a stále znovu zjišťovat, kým je člověk a jaké je jeho patriční místo na Zemi, pod Nebem, před druhými, pro druhé a s druhými lidmi. Nenechá-li se čtenář otrávit učeností předkládané publikace, jež neustále cituje nějaké akademické terciální autority, nenechá-li se čtenář ani znechutit autorčinným zbytečným zdůrazňováním odlišnosti a nadřazenosti čínské tradice – pak přeci jenom může čtenář na konci zakusit *údiv* nad tím, že se s ním – nechal-li se oslovit a dotknout *samotnou záležitostí, o kterou v čínském myšlení běží – cestou* či *na cestě* za tím, *oč* v čínském myšlení *běží*, odehrála jistá proměna, která může být jiným *počátkem* transformovaného či transformativního myšlení, ve kterém se všechny záležitosti začínou ukazovat proměněně a jinak než doposud – ve prospěch jak toho, kdo se nechal oslovit a následoval cestu toho, *oč* v myšlení *běží*, tak i všech ostatních záležitostí, jež se ukazují (znovu) jinak. K tomu je ale zapotřebí přistoupit na základní charakter čínského myšlení, že se v něm nepojednávají akademickým způsobem žádná aktuální teoretická „témata“, nýbrž *že se jim odehrává* a graduujícím způsobem transformuje *sám život*.

Aleš Novák

Jaroslav Pinkava:
F. V. PEŘINKA,
OJEDINĚLÝ BADATEL,
Petr Pálka (editor), *Minulost a přítomnost Kroměřížska, sv. I. Muzeum Kroměřížska, Kroměříž 2004*

U málokterého současného mladého badatele se lze setkat s takovou věrností místu narození a gymnaziálních studií jako právě u Petra Pálky, historika Muzea Kroměřížska, absolventa filozofie a historie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. V roce 2004 tento angažovaný organizátor každoročních kvalitních konferencí Židé a Morava (od roku 1995) přišel s novou aktivitou: podnítil vydávání elegantních brožurek, které by zájemcům o dějiny Kroměřížska přiblížily novější historii regionu a profily jeho významných osobností.

První svazek Pálka věnoval Mgr. Ing. Jaroslavu Pinkavovi (1922–1999), místnímu významnému vlastivědnému pracovníkovi, jenž byl v roce 1967 ustaven kronikářem Kroměříže. Stručnou Pinkavovou biografii uvedl Pálka jeho monografií Františka Václava Peřinky (1878–1949). Narativně podaný Peřinkův životopis seznamuje s cestou někdejšího kroměřížského gymnazisty, berního praktikanta a kroměřížského c. k. úředníka, který po vzniku Československé republiky organizoval finanční úřady na Slovensku, k zájmu o regionální vlastivědu, zhmotněném v mnoha dílech (především Dějiny města Kroměříže, Kroměříž 1913; Kroměříž 1940 /třetí díl/; Kroměříž 1947–1950 /druhý díl/). Historika a etnologa zaujme zvláště Peřinkova slovenská anabáze, kte-

rá skončila v březnu 1939 jeho vyhnáním jako českého úředníka a zničením jím připravovaného slovníku „literární“ slovenštiny. Folklorista zpozorní při poznámkách o Peřinkově zájmu o slovenský lidový humor, který dočasně vytěsnil historické bádání. Zvláštní prostor věnoval Pinkava Peřinkově práci pro kroměřížskou kroniku (se zajímavým výňatkem o změnách názvu ulic v Kroměříži v letech 1919, za okupace a znovu v červnu 1945), počtám i ohlasům na jeho dílo a osobnost, právě tak jako komentovaným úryvkům z jeho vzpomínek na dětství, na působení na Slovensku a z jeho vlastivědného a národopisného díla, včetně půvabných anekdot o slovenských Cikánech (Dějiny města Kroměříže; Veselé putovanie po Slovensku z roku 1934). Na závěr zařadil editor Peřinkovu bibliografii.

Nadšený a pilný kronikář Jaroslav Pinkava vyšel při psaní své práce z matrik, osobních svědectví i z článků o F. V. Peřinkovi (zejména od Jindřicha Spáčila). Shromáždil obdivuhodnou sumu dat. Především zásluhou editora Petra Pálky, který odstranil archaičnost jeho způsobu vyjadřování, doplnil a opravil Peřinkovu bibliografii, se dostává čtenářům do rukou čtivý a zajímavý text, jenž může zapůsobit jako výzva k dalšímu seznámení se s Peřinkovým rozsáhlým dílem. Pálkovou zásluhou byl rozhojněn i oddíl vzpomínek na F. V. Peřinku a kvalitní reprodukce fotografií z jeho života a díla.

Blanka Soukupová

Kramářová, J. (a kol.):
(NE)BOLÍ. VZPOMÍNKY
ROMŮ NA VÁLKU A ŽIVOT
PO VÁLCE, Praha, Člověk
v tísní, společnost při ČT o.p.s.,
2005

Kniha (Ne)bolí je jakýmsi vedlejším výsledkem jednoho z projektů odškodnění romských obětí nacistického bezpráví, který probíhal v České republice v letech 2001–2002. Editoři této publikace se sami aktivně podíleli na realizaci zmíněného projektu ve společnosti Člověk v tísní, a (nejen) své zkušenosti a vyprávění jednotlivých pamětníků se pokusili zúročit v dané knize. Publikace obsahuje životní příběhy osmi romských žadatelů o odškodnění, kteří se narodili na Slovensku, kde také prožili válečné období, a dnes jsou občany České republiky. Autobiografická vyprávění jsou doplněna – kromě fotografií pamětníků a linorytů Pavly Machalíkové – úvodem zasazujícím popisované události do historického kontextu, závěrem přibližujícím realie odškodňovacího projektu, rozhovorem s editory a vysvětlivkami některých v textu používaných termínů. Jednotlivé životní příběhy jsou řazeny chronologicky podle jednotného scénáře („před válkou“, „válka“, „po válce“, v případě dvou manželských párů pak ještě subkapitolou „společný život“).

V letech 2001–2002 probíhaly v České republice dva projekty, jejichž cílem bylo odškodnit romské oběti 2. světové války. Vedle Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), která zprostředkovávala odškodnění v rámci Programu odškodnění romského holocaustu švýcarských bank, nabízela další možnost odškodně-